

That he acquires the collateral

שקונה משכון –

OVERVIEW

The גמרא here cites the ruling of ר' יצחק that a מלוה acquires the משכון which the לווה gives him for collateral. There is a dispute between רש"י and תוספות as to the extent of this קנין.

פירוש הקונטרס¹ קונה משכון לענין חיוב אונסין² -

רש"י explained that the מלוה acquires the משכון in regards that the מלוה is liable even for an unavoidable accidental mishap –

רש"י disagrees with תוספות:

ורבינו יצחק אומר דבהאומנין (בבא מציעא פב,א) משמע דלא הוי אלא שומר שכר -

And the ר"י says that in פרק האומנין it seems that the מלוה is only a ש"ש for the משכון and is liable for גניבה ואבידה only, but not for אונסין; for in regards to the משנה³ there which states -

דהלוהו על המשכון שומר שכר בעי למימר התם בגמרא דסבר לה כרבי יצחק⁴ -

That if he lent him money for a משכון the מלוה is considered a ש"ש, the גמרא wanted to say there that the משנה agrees with ר"י that the מלוה is considered a ש"ש⁵.

concludes:

וכולה שמעתא⁶ חמצו של נכרי ביד ישראל איירי שלא קבל עליו ישראל אחריות⁷ -

And the entire discussion, regarding the חמץ of a נכרי in the possession of a ישראל, is in a case where the ישראל did not accept upon himself responsibility for the משכון (in case it was lost or stolen) -

דאי קבל הרי הוא שלו ועובר עליו⁸ כדמוכח בפרק קמא⁹ (דף ה,ב):

¹ ד"ה קונה.

² If the מלוה cannot return the משכון to the לווה for whatever reason even if it was an אונס, the מלוה is liable to pay to the לווה the value of the משכון (and if it exceeds the amount of the loan the מלוה must pay the excess amount to the לווה [see however שפת אמת here]).

³ ב"מ פב.

⁴ See (also) previous ד"ה בדרכי גמרא that the משנה (which states ש"ש) and the ברייתא (which states חנם) that the משנה accepts the ruling of ר"י; indicating that (even) according to ר"י, the מלוה is (merely) a ש"ש who is חייב for גוי only but not for אונסין.

⁵ According to רש"י however the משנה should have said על המשכון since he is שואל like a באונסין.

⁶ See the מהרש"א (האריך) for an explanation what תוספות means.

⁷ See 'Thinking it over'.

⁸ Even if we maintain משכון לא קונה מנכרי לא קונה משכון, nevertheless since the ישראל accepted אחריות he is עובר.

⁹ The גמרא there states regarding the חמץ of a נכרי which was deposited by a ישראל that if the ישראל was מקבל אחריות he is עובר, and if he was not מקבל אחריות, he is not עובר.

For if the ישראל accepted responsibility for the משכון, the משכון is considered belonging to the ישראל and he transgresses on ב"י וב"י for this משכון, as is evident in the first פרק.

SUMMARY

According to רש"י a (שלא בשעת הלואה) is liable even for אונסין, and according to תוספות he is only חייב for גו"א, but not for אונסין.

THINKING IT OVER

concludes that our סוגיא is in a case where the ישראל was not מקבל אחריות for ישראל מנכרי לא קנה. The גמרא explained that the ת"ק maintains that ישראל מנכרי לא קנה; therefore the ישראל is not עובר.¹¹ However, if we are discussing a case where the ישראל was not מקבל אחריות, even if we assume that משכון קנה משכון, nevertheless the ישראל cannot have a דין of a שומר שכר, since the assets of a נכרי are excluded from חיוב שמירה. The חכמים therefore maintain that the ישראל is not עובר since he is not חייב בגו"א! Why is it necessary to assume that the ת"ק maintains since he is not חייב בגו"א?¹²

---

¹⁰ See footnote # 7.

¹¹ If we maintain קונה משכון, the מלוה becomes מחויב באחריות for he is a ש"ש, and therefore he is עובר. However if he is not קונה משכון (מנכרי), he is not a ש"ש, and therefore since there is no אחריות, he is not עובר on ב"י.

¹² See [see TIE previous בדרכי footnote # 10]. שו"ע אדה"ז סי' תמ"א ס"א and דבר שמואל